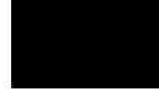

RUBRICERING
Staatssecretaris

Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen
Afdeling Specifieke
Participatievoorzieningen

Contactpersoon

Datum
26 januari 2017

Onze referentie
2017-0000014165

nota

Beantwoording kamervragen over leenbijstand in het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz) en Motie Groot/Omtzigt over regeling met terugwerkende kracht

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

Bij deze nota treft u de brief aan die de staatssecretaris van Financiën mede namens u wil sturen ter beantwoording van vragen vanuit de commissie Financiën ten aanzien van de oude gevallen in het Bbz die nog kampen met het probleem van het "papieren inkomen". De brief gaat ook in op de motie Groot/Omtzigt (34 552, nr 57) die de TK heeft vorig jaar aangenomen.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Kunt u uiterlijk woensdag 1 februari 2017 aangeven of u akkoord kunt gaan met de brief?
- De kamer heeft na de vragen vanuit de commissie Financiën ook weer brieven gestuurd en om reactie verzocht vóór 30 januari. Daarbij was het verzoek rondom de motie van 16 november 2016 (uiterlijke reactietermijn 31-12-2016).

4 Kernpunten

- Bij brief van 5 juli 2016 heeft u samen met de staatssecretaris van Financiën als oplossing voor het "papieren inkomen"-probleem in het Bbz gekozen voor invoering van eindheffing. Dit probleem ontstond in het Bbz door de omzetting achteraf van eerder verstrekte leenbijstand in een bedrag om niet (gift). Daardoor nam het belastbaar inkomen toe hetgeen kon leiden tot terugbetalingen van te hoog vastgestelde voorlopige toeslagen, hetgeen voor de toeslaggerechtigde problemen kon opleveren.
- De eindheffing is ingevoerd per 1-1-2017, maar is geen oplossing voor oude gevallen. In juli vorig jaar heeft u allebei al aangegeven dat er geen mogelijkheid is om de eindheffing met terugwerkende kracht in werking te laten treden of om compensatie te geven voor oude gevallen.

RUBRICERING

Pagina 1 van 3

- De TK-leden Groot en Omtzigt hebben desondanks eind vorig jaar bij voornoemde motie gevraagd voor alle Bbz-gerechtigden wier leenbijstand vóór 1 januari 2017 is omgezet in een gift en die toeslagen moeten terugbetalen, een maatwerkoplossing te vinden waarbij schulden die hun niet aan te rekenen zijn, worden kwijtgescholden op verzoek van de betrokkenen zelf. Omtzigt heeft eraan toegevoegd dat het niet alleen gaat om mensen die in de schuldsanering (Wsnp) beland zijn, maar om *alle* mensen die moeten terugbetalen.
- Op 10 januari 2017 zijn dus Kamervragen ontvangen van deze leden (vanuit de commissie Financiën zoals voornoemd). In de laatste vraag wordt verzocht een voorstel tot een regeling voor oude gevallen binnen een week aan de Kamer te doen toekomen, samen met de antwoorden op gestelde vragen.
- Financiën heeft in dat verband -samen met SZW- vier varianten onderzocht die in de brief worden uiteengezet. Elke variant vereist dat de betrokkene zelf een aanvraag voor compensatie indient en bewijsstukken overlegt. Dat is ingewikkeld en hoe verder terug in de tijd des te problematischer dit kan zijn. De varianten zijn daarbij alle complex om uit te voeren voor de Belastingdienst (handmatig en dus foutgevoelig proces).
- De twee eerst onderzochte varianten brengen beide rechtsongelijkheid met zich mee en zijn daarmee juridisch kwetsbaar en vanuit het oogpunt van gelijke behandeling onwenselijk.
- Gelet op de rechtsongelijkheid is vervolgens onderzocht of het mogelijk is om alle Bbz-gerechtigden die zijn benadeeld door het papieren inkomen te compenseren, ongeacht of zij nog een toeslagschuld hebben openstaan.
- In de meest verstrekkende vorm zou dan teruggegaan kunnen worden tot het moment dat de toeslagen zijn ingevoerd (in het jaar 2006). Dit zou ertoe leiden dat er in totaal zo'n 10.000 tot 15.000 mogelijke verzoeken moeten worden behandeld (1.000-1.500 per jaar). Hiermee zou een budgettair effect van naar schatting € 50 miljoen aan programmageld (€ 5 miljoen per jaar) gemoeid zijn en € 6 miljoen aan uitvoeringskosten (€ 0,6 miljoen per jaar). Hiervoor is geen budgettaire dekking.
- Tot slot is nog gekeken of compensatie in de tijd beperkt kan worden tot de jaren 2015 en 2016 (aanhakend bij het jaar waarin aan de Nationale Ombudsman de toezegging is gedaan om te komen tot een structurele oplossing). Ook voor deze variant is er geen dekking voor de kosten (€ 10 miljoen totaal). Daarnaast is deze variant juridisch risicovol vanuit het oogpunt van gelijke behandeling.
- Vanwege de nadelen die de onderzochte varianten hebben wordt voorgesteld om geen compensatie aan te bieden, maar de Bbz-gerechtigde die nadeel heeft ondervonden binnen de al bestaande mogelijkheden actief te helpen.
- Daarmee wordt geen uitvoering gegeven aan de motie die vraagt om kwijtschelden. Echter, de Belastingdienst/Toeslagen biedt de huidige mogelijkheid van een betalingsregeling in maximaal 24 termijnen. Indien het niet mogelijk is om aan deze regeling te voldoen is het ook mogelijk een lager bedrag te betalen. Hiertoe kan een persoonlijke betalingsregeling worden aangevraagd op basis van de beschikbare betalingscapaciteit. Mocht er een restbedrag overblijven dan wordt "er verder niet bemoeilijkt" (Na afloop van de standaardregeling van 24 maanden deelt Belastingdienst/Toeslagen de belanghebbende mee geen invorderingsmaatregelen te nemen voor de nog

Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen
Afdeling Specifieke
Participatievoorzieningen

Datum
26 januari 2017

Onze referentie
2017-0000014165